

на възстание. Или да измремъ всинца, или да освободимъ България“.

И понеже въ България революционните организации, до колкото съществували, били подъ тъхно решително влияние, а Букурещкиятъ централен комитетъ фактически не съществувалъ, то Д. Страшимировъ е правъ, като твърди, че „тия момци, събрани наедно, били единствения факторъ сега въ цѣлата революционна организация“*).

Събраните революционери въ своите съвещания дошли до заключението, че политическото положение сега било още по-тревожно, отколкото въ началото на 1875 г. Възстанието на Босна и Херцеговина не било напълно потушено, Сърбия и Черна гора събрали войски и доброволци, Русия била задъ гърба имъ, готова се сѫщо за война. Важни събития се очаквали за следната година. Въ България се чувствувала голъма наеженостъ на турци противъ българи и обратно. Навсъкъде сеговорило, че въоружени бashiбозуци ще нападнатъ и колятъ българите. „Положението било тежко, нетърпимо“, казва историкътъ на тази епоха Д. Страшимировъ въ цит. много пъти съчинение.

Безъ никакви бавения тъ трѣбвало да отидатъ въ България, набързо да организиратъ и въоржатъ народа и още идната година — къмъ 1. май — да предизвикатъ възстание. Малцина отъ тѣхъ си правѣли илюзии върху изхода му. Цельта бѣ да дадатъ жертви, като пожертвуватъ най-напредъ себе си, дори чрезъ палежи на градове, разрушения и пр. да предизвикатъ кланета отъ свирепите турски бashiбозушки орди, за да докаратъ намѣсата на Европа. Само така ще се даде на Сърбия и Русия поводъ за въоружена намѣса, която да доведе до освобождението на България.

---

*) Д. Т. Страшимировъ, „История на Априлското възстание“, т. I, стр. 231.